

UUSI-SEELANTI 16.–30.11.2017

Tuukka ja Ulla Pahtamaa

Uusi-Seelanti irtautui Gondwanamaasta, eteläisen pallonpuoliskon suurmantereesta, 70–80 miljoonaa vuotta sitten. Tuolloin dinosaurukset vielä elivät maan pinnalla. Uuteen-Seelantiin kehittyi omaleimaisia lintumuotoja, joita ei muualla tavata. Alkuperäinen eläimistö on hyvin toisenlainen kuin esim. Australiassa. Nykyisin kolmen pääsaaren ympärillä on noin sata pienempää saarta laajalla alueella. Ennen ihmisen tuloa ainoat maanisäkkäät olivat kolme lepakkolajia. Ensimmäiset polynesianlaiset saapuivat saarille vajaa tuhat vuotta sitten. Heidän mukanaan saarille rantautui polynesianrotta. Eurooppalaisten mukana tuli suuri määrä vieraslajeja, mm. yli 30 maanisäkkästä, joilla on ollut tuhoisa vaikutus alkuperäislajistoon. Vieraslajien myötä lähes 50 % saarten kotoperäisistä lintulajeista on kuollut sukupuuttoon: lintulajeja on hävinnyt 41 ja peräti enemmän kuin kolmannes maalinnuista. Alkuperäiset lajit ovat joutuneet ahtaalle myös sen vuoksi, että ihminen on muuttanut suurimman osan maasta toisenlaiseksi kuin mihin lajit aikanaan sopeutuivat. Alkuperäistä metsämaata tai vastaavaa on jäljellä alle viidennes. Kotoperäisiä lajeja näkee lähinnä siellä, missä alkuperäinen luonto on tallella ja mistä maapedot pidetään pois. Uudessa-Seelannissa pyritään turvaamaan jäljellä olevien lajien elinmahdollisuudet. Työ on valtava haaste. Uusi-Seelanti on hiljattain linjannut, että maapedot pyritään poistamaan vuoteen 2050 mennessä. Perinteiset menetelmät eivät riitä, vaan avuksi suunnitellaan geenimanipulaatioita siten, että pedot eivät voisi enää lisääntyä.

Ihmisen mukanaan tuomat maapedot aiheuttivat tuhoa myös valtamerisaarten merilinnuille. Harmia on ollut mm. rotista, koirista, sioista ja lampaista. 1900-luvulle tultaessa saari, jolla ei ollut maanisäkkäitä, oli jo poikkeus. Aluksi monet merilintulajit jopa hyötyivät kalastuksen tehostumisesta. Niille riitti ylimääräistä ravintoa kalastusaluksilta. Pyyntitekniikoiden kehittyessä 1990-luvun jälkipuoliskolla tilanne muuttui. Aluksi valtavat ajoverkot pyydystivät valtavasti myös merilintuja. Sitten lintuja jäi pitkäsiimojen uhreiksi. O&S (2008) kuvaavat, että pitkäsiima saattaa olla jopa 130 km pitkä ja siinä on tuhansia syöttikoukkuja. Heidän mukaansa joka vuosi kuoli kymmeniä tuhansia merilintuja eteläisellä Tyynellämerellä ja esim. Uudessa-Seelannissa menehtyi yli 65 000 albatrossia ja liitäjää 20 vuoden aikana. Aiemmin haittana olleiden ympäristömyrkköjen lisäksi nykyisin uhkana ovat myös valtameren muovijäte, joka kerääntyy lintujen ruuansulatuselimistöön. Valtamerilinnuille uhka on ilmastomuutos, joka vaikuttaa valtameren ekologiaan haitallisesti.

POHJOISSAARI

16.11. torstai. Kolmen ja puolen tunnin lento Melbournesta Aucklandiin on väsyttävä edellisellä lennolla valvotun yön jälkeen. Saavumme Aucklandiin klo 17.25. Täytämme jo koneessa yksityiskohtaisen kyselyn, mitä tuomme mukamme maahan. Varustetarkastus kentällä on tarkka. Kun lappuun olemme merkinneet tuovamme maastokengät, ne tarkistetaan ja jalkineet joutuvat tehopuhdistukseen. Tällä on tarkoituksensa: Uuteen-Seelantiin on rantautunut lukuisa määrä vierasperäisiä kasvilajeja, jotka ovat villisti levittäytyneet ja vieneet tilaa alkuperäislajeilta.

17.11. perjantai. Aamulla teen kierroksen Auckland Airport Kiwi Hotellin ympäristössä. Kuten tiedossa oli, Uudessa-Seelannissa on monia Euroopasta tuotuja lintulajeja, jotka ovat levittäytyneet ja menestyvät hyvin uudessa elinympäristössään. *Kottaraisilla* on poikueita, *varpunen*,

viherpeippo, *tikli* ja *peippo* kuuluvat yleiseen lajistoon. *Mustarastaita* on monin paikoin ja *kiurut* laulavat raikkaasti vainioiden yllä. Vieraslajia edustaa myös *pihamaina*, niitä laulelee monin paikoin. Täkäläistä lajeista näyttäytyvät *australianhaarapääskyt* ja *hopearillit*.

Autovuokraamo sijaitsee Richard Pearce Drivella lentokentältä 3.5 km ja Aucklandin keskustasta 19.1 km päässä. Saamme Tomtomin kuntoon ja suuntaamme lähimpään supermarketiin, joka on 3 km päässä vuokraamosta oleva Countdown. Varustaudumme lähipäivien varalle ruokatarpeilla. Hintataso on tutunoloinen. Lähdemme ajamaan aluksi vilkkaassa, mutta pienemmille teille päästyämme vähäisessä liikenteessä kohti Mirandaa. Vasemmanpuoleinen liikenne on tuttu viiden vuoden takaa Australiasta, mutta vaatii jatkuvaa tarkkaavaisuutta. Lounastamme matkailuautossa samalla kun tutustumme sen toimintoihin ja siinä toimimiseen. Py-sähdyspaikoilla huomaamme, että vieraslajit ovat maaseudulla hallitsevia. Iltapäivällä saavumme Miranda Holiday Parkiin.

Aloitamme varsinaisen linturetkiilyn **Miranda Shorebird Centrestä**. Aulassa on päivitettävä liitutaulu, josta selviävät viimeaikaiset havainnot. Lajilista ja yksilömäärä ovat kunnioitusta herättäviä. Emme kuitenkaan viivy kauaa sisällä, vaan lähdemme tepastelemaan polkua parin km:n päässä sijaitseville piilokojuille. Niityn varrella on lampia, joissa kahlailee *pitkäjalkoja*. Sorsalinnustoa edustavat *sini-* ja *juovanaamasorsa*, *australiansuomutavi* sekä *paratiisisorsa-pari*. Mangrovekasvustossa kaunista haurasta säveltään laulelee pari *uudenseelanninmaluria*.

Polun varren infotaulu kertoo mangrovekasvillisuuden kehityksestä. Mangrove on pioneerilaji, joka kerää lietettä ympärilleen. Maa kohoaa ja sukkession myötä syntyy kuivempia suolamaita ja lopulta kehitys johtaa mangrovekasvillisuuden syrjäytymiseen kuivemman maan kasvien tullessa tilalle. Lukuisat mudasta nousevat happea ottavat ilmajuuret ankkuroivat mangroven alustansa. Vuorovesi ja tuuli muuttavat jatkuvasti rantaa: meri kasaa dyyniä valliksi niin, että sen sisämaanpuolelle jää vesialue, jonne mangrove pääsee leviämään. Sitä mukaa kuin dyyni kehittyy ja etenee kärjestään, etenee myös mangrovekasvillisuus sisälahdella. Kahlaajille parhaat lieterannat ovat siellä, missä vuorovesi paljastaa merenpohjaa, jonne mangrove ei ole vielä päässyt leviämään. Vuosikymmenten kuluessa Mirandan piilokojua on jouduttu siirtämään mangrovekasvillisuuden etenemisen myötä kahlaajille sopivammille lietealueille. Dyyniharjanteita on ajan saatossa kehittynyt lukuisia peräkkäisiä ja ne koostuvat hiekasta, pikkukivistä ja simpukankuorista. James Cook rantautui näille seuduille 1769 eli 250 vuotta sitten. Laajat metsä- ja kosteikkomaat ovat sittemmin kadonneet: metsät on hakattu ja kosteikot kuivattu viljelymaaksi (Hauraki Plains).

Lähempänä nykyisiä piilokojuja suurelta dyynientakaiselta kluuvijärveltä (Stilt Pool) löytyvät ensimmäiset *kieronokkatylit*, yksi tavoitelajeistamme. Suuri lampialue on *pitkäjalkojen* suosioma, mistä nimitys johtuu. Niitä on paikalla kymmeniä nytkin. Lammikkoalue syntyi 1930- ja 40-luvuilla dyyniharjanteen taakse. Varsinaiset lintumassat ovat kuitenkin vuorovesirannalla ja niistä on hyvä havainnoida erinomaisista tilavista piiloista. *Punakuireja* on suuri määrä, arvioin näkyvissä olevan 2000 lintua, *isosirri* on toiseksi runsain, n. 1000 lintua. Molemmat ovat tähän vuodenaikaan talvipukuisia. Keskus tuo tunnetuksi punakuirien uhkarohkealta tuntuvaan lento- matkaa Alaskasta pysähtymättä Tyynenmeren yli lähes 12 000 km Uuteen-Seelantiin asti. *Uudenseelanninlokot* näyttävät pesivän rannan edustan riutalla, siellä niitä kirisee parisensataa. Joukossa on n. 70 *mustanokkatiiran* yhdyskunta. Muutamia *etelänselkälökkeja* lentelee yli. Vain Uuden-Seelannin eteläsaarella pesiviä *uudenseelanninmeriharakoita* on riutan kärjessä n. 350 yksilön parvi. Kokomustia *nokimeriharakoita* on neljä. *Kieronokkatyllejä* on lisää ja päi-

vän summa kohoaa 45:een. Viihdymme paikalla pitkään. Palaamme autolle ennen iltaa ja lähdemme nälkäisinä Holiday Parkiin laittamaan ruokaa.

Punakuireja ja valkonaamahaikara Mirandassa.

18.11. lauantai. Miranda Shorebird Centressä vuorovesi on aamulla korkealla. Tunti korkean vuoroveden molemmin puolin on parasta havainnointiaikaa; silloin linnut ovat lähimmillään ja niitä on hyvä seurata piilokojuista. Tänään korkeanveden huippu sattuu aamukahdeksaksi. Olemme hyvissä ajoin seuraamassa piiloista vuorovesirannan tapahtumia. Kuten eilen, *punakuireja* (4000) on eniten ja seuraavaksi runsain on *isosirri* (2000). Nyt löytyy myös muutama *siperiankurmitsa*. Riutan kärjessä on 7 *australiankapustahaikaraa* ja muutamia *kaunomerimetsoja*. Jonkin aikaa etsittyämme löytyy myös *uudenseelanninkurmitsa*. Rannan edustalla merellä lentelee *australiansuulia* ja *merikihuja*. Suuren kluuvilammen reunamilta löytyy vielä muutama *suippopyrstösirri* sekä *rusokaula-* ja *kuovisirri*. *Kieronokkatyllejä* on paljon, summaan niitä päivälle peräti 115.

Shorebirdcentreä hoidetaan selvästi hyvin. Piilokojut ja niille johtavat kävelypolut ovat kunnossa. Aamupäivällä paikalle ilmestyy kaksi keskuksen työntekijää, toisella on mukanaan keskuksen kiikareita ja uusi erinomainen kaukoputki. Mirandan kahlaajarannat osoittautuvat mielenkiintoisiksi ja kun olemme vielä pitkien yölentojen uuvuttamia, päätämme jäädä samaan yöpaikkaan vielä toiseksi yöksi.

Palaamme illalla uudelleen piilokojuille tarkkailemaan. Sää on muuttunut: tuuli on navakka ja ajoittain tihuuuttaa hieman vettä. Lajisto näyttää olevan pääasiassa sama kuin aamulla. Vuorovesirannan riuttaniemekkeeltä löytyy kuitenkin kaksi *uudenseelanninkurmitsaa*, jotka ilmeisesti pesivät paikalla. Linnut eivät ole juhlapuvussa, mutta toisella on ruosteenväriä rinnassa. *Kieronokkatyllit* oleilevat pääasiassa sisälampareella kuten aiemmin. Päivän lajilistaan kertyvät myös mm. *valkonaamahaikara* (15), *paratiisisorsa* (6), *australiansuohaukka* (2), *pitkäjalka* (80), *karikukko* (8), *uudenseelanninlokki* (200), *räyskä* (5), *mustanokkatiira* (100) ja *pyhimyskalastaja*.

19.11. sunnuntai. Aamulla jatkamme matkaa etelään. Tienvarsipellolla on 50 *uudenseelanninmeriharakan* parvi. Tokoroan pikkukaupungissa piipahdamme padotulla joenvarsijärvellä. *Mustajoutsenia* on viitisenkymmentä, osalla jo isoja poikasia. *Nokikanat* ovat pesänrakennuspuhissa. Saavuttuamme Pureora Forestin lähelle luonnonmetsä-alueelle auton editse lentää tumma *Tui*. Perille **Pureora Forestiin** tulemme vasta iltapäiväkolmeksi. Sijoitamme auton parkkiin ja metsäydymme patikoimaan vajaan kilometrin mittaisen Totara Walkin. Alkuperäinen

luonnonmetsä on varsin rehevää ja monikerroksellista. Uudessa-Seelannissa sitä on säilyneenä verraten vähän. Infotaulun mukaan kahikatea (*Dacrycarpus dacrydioides*, White pine) on korkeimmaksi, jopa 60 metriin, kasvava kotoperäinen puu. Kerrotaan, että maastoon on sijoitettu myrkkysyöttejä alkuperäistä lajistoa tuhoaville vieraslajeille. Varoitellaan, että syötit ja raadot ovat kuolettavia myös koirille.

Kuulemme ääniä, joita yritämme tunnistaa. *Pohjoissaarensiepot* ovat luottavaisia ja näyttäytyvät verraten hyvin. *Kaka-papukaijat* riehuvat kovaäänisinä latvustossa. Niiden näkeminen tiheän lehvästön kätköistä vain on hankalaa. Puusto on korkeata ja latvustot lehteviä. Palaamme polun alkupäähän ja nautimme laskevasta ilta-auringosta puiston reunamalla hyviä lintuhavaintoja tehden. Aluksi *kruunuviherkaija* lentää ohitsemme. Luonnonmetsän reunapuustosta löytyvät *tiaisviuhko*, *Whitehead*, *peukaloissieppo* ja *makomako* (Bellbird). *Naamiohyyppien* varoittelu kiinnittää huomiomme *uudenseelanninhaukkaan*, joka pari kertaa huutaen kantaa saalistaan syvemmälle metsän taakse. Hyvien havaintojen ja aivan liian lyhyen Pureora Forestin upeaan metsään tutustumisen jälkeen jatkamme ensin länteen ja sitten takaisin pohjoiseen. *Australiansuohaukat* ovat päivän runsain petolintulaji 14 yksilöllään. Niitä näkee tienvarsilla siellä täällä. Pysähdymme Otorohangassa Kiwi Housella, mutta se on illalla jo kiinni. Ulkopuolelta voi nähdä vain hiljaisen uudenseelanninmeriharakan häkissään. Tiedon mukaan Kiwi House on suojellut kiivejä ja muita Uuden-Seelannin alkuperäisiä lajeja jo vuosikymmeniä. Ajamme yöksi Hamiltoniin Holiday Parkiin, jonne saavumme 19.30, puoli tuntia sulkemisajan jälkeen. Olen kuitenkin ilmoittanut saapuvamme myöhässä ja saamme vielä palvelua, mikä hyvä onkin, kun paikka sijaitsee puomin takana ja sen avaamiseen tarvitaan koodi.

20.11. maanantai. Aamun vietämme Hamilton Holiday Parkissa. Paikalla on monien eurooppalaisten vieraslajien lisäksi latvustossa huilutteleva *Tui*. Muina lajeina paikalla on *tiklejä*, *kottaraisia* ja *varpusia*. Kottaraisilla on lentopoikasia. Ajamme Aucklandin ohi kohti pohjoista. *Uudenseelanninkyyhky*, kereru, lentää uuden moottoritien yli. Ennen Dargavillea pysähdymme nauttimaan tienvarsikuppilassa Seafood Showderit ja flatwhite-kahvit. Jatkamme loppuilltapäiväksi Trounson Kauri Parkiin. Matkan varrelta kertyy havaintoihin 15 *australiansuohaukkaa*, 8 *uudenseelanninmaluria* ja 7 *pyhimyskalastajaa*. Vieraslajit ovat kuitenkin vallitsevia: *pihamaina* 600, *kottarainen* 250 (poikueita), *varpunen* 100, *tikli* 50, *viherpeippo* 10, *mustarastas* 60 ja *kiuru* 10.

Trounson Kauri Parkissa on tullessamme vain yksi vierailija, joka opastaa maksamaan puistomaksun metallitolppaan. Menetelmä on tuttu Floridasta. Kauri Park on aidattu niin, että maanisäkkäät eivät pääse aidasta läpi. Portilla on pönttö ja suihku, jolla jalkineet on desinfioitava. Infotaulun mukaan tämä siksi, ettei alueelle leviä "kauri dieback disease", joka tappaa kauripuita. Lisäksi on myrkkysyöttejä, mikäli maapedot sattuisivat pääsemään aitauksen sisäpuolelle. Kierrämme vielä valoisan aikana vajaan 2 km pituisen polkureitin upeassa kaurimetsässä. Vanhoja paksurunkoisia ja korkeita kauripuita on lukuisia. Infokyltti kertoo kahikatean (White pine) kasvavan täälläkin. Toinen taulu kertoo Pukateasta, *Laurelia novae-zelandiae*. Pari *uudenseelanninkyyhkyä* majailee metsässä. Niiden siivenäännet kantautuvat lintujen siirtyessä paikasta toiseen. Kovaääniset *kaka-papukaijat* metelöivät latvustossa. *Kiiltokäki* viheltelee ja pari *tuita* lentelee parkkialueen puissa. Illan alkaessa hämartyä *bellbirdit* aloittavat soinnikkaan kellottelunsa.

Auringon laskettua ja illan pimennettyä lähdemme samalle reitille uudelleen. Etenemme täysin tyynessä yössä kaurimetsän syvyyksiin kirkas tähtitaivas yllämme. Valoa on juuri ja juuri sen verran että polun erottaa ilman taskulamppua. Ympäröiviltä laitumilta kantautuu nautojen huu-

telua. *Uudenseelanninhaukkapöllöt* huhuilevat kauempaa. Kiiltomadot luovat tunnelmaa polunvarren metsään. Ne ikään kuin heijastavat taivaan lukuisia tähtiä. Kuulemme ajoittain metsän pohjalla rapinaa: *ruskokiivit* tepastelevat ja etsivät ravintoa. Yritämme pari kertaa linnun nähdä, mutta kiivi on taitava pysymään näkymättömissä. Koiraskiivin huuto kantautuu metsän läpi muutaman kerran. Saavuttuamme reitin loppuosalle, kiivi lähtee aivan jaloistamme ja tepastelee loitommalle metsään. Silloin myös linnun näemme hyvin. Summaan illalle *ruskokiivejä* yhteensä 6 yksilöä. Kiivejä on Uudessa-Seelannissa jäljellä noin 70 000 yksilöä. Suurin osa elää pienillä saarilla tai aidatuilla metsäalueilla, joista maapedot on hävitetty. Trounson Kauri Parkin infotaulut kertovat kiivien vaarat: kissat, koirat, kärpät ja kettukusut. Kärppiä istutettiin aikanaan pitämään kaniinikantoja kurissa. Pedot alkoivat kuitenkin saalistaa lentokyvottomia kiivejä ja kakapoja. Kuvaan on kerätty joukko petojen tappamia kiivejä.

21.11. tiistai. Aamulla kiertelemme vielä Trounson Kauri Parkin ympäristössä. *Uudenseelanninkyyhkykari* poseeraa langalla nousevan auringon lämmössä ja *bellbirdit* kellottelevat puustossa. Aamiaisen jälkeen ajamme ensin Dargavilleen, jossa turisti-infopisteessä maksamme edellispäivän ja tulevan tietullimaksun. Ajamme Northlandin yli itään Whangareihin ja edelleen **Waro Limestone Scenic Reserve**lle. Alkuiltpäivä on varsin lämmin. Asetamme pöydän ja tuolit nurmikolle ja nautimme lounaan. Lammella uiskentelee *uudenseelanninuikkupari* poikasineen. *Paratiisisorsapari* laiskottelee raukeana vesikivellä. Järvellä ovat myös ensimmäiset *uudenseelanninsotkamme*. *Tui* lennähtää imemään mettä suurille kukille.

Uudenseelanninsotka Waro Limesotne Reservellä ja nokimeriharakka Waipujoen suistolla.

Iltpäivällä ajamme ensin **Whangarei Falls Scenic Reserve**lle. Jokilaakso on rehevä ja puto-us varsin näyttävä. Teemme kierroksen laaksossa. Parkkialueella *tui* ilmestyy nauttimaan met-tä suurista kukista. Jatkamme matkaa **Waipujoen suulle**. Rantaan johtavalla tiellä vastaamme tulee auto, jossa on selvästi lintuporukkaa. Vuorovesi on sen verran korkealla, ettei kahlaamal-la pääse lahdelman yli meren puoleisille dyyneille. Kävelen rantaa jokivarren aallomurtajalle. *Nokimeriharakat* ovat runsaina, 40. *Uudenseelanninkurmitsoja* ja *räyskiä* on neljä kumpiakin. *Punakuireja* lentää sadan yksilön parvi. Vastaaan tullessa autossa oli Sav, joka saapuu lintu-porukkinsa kanssa paikalle uudelleen. Etsinnässä on *australianpikkutiira*, joka pesii meren-puoleisilla dyyneillä. Lajin näkee kuitenkin yleensä lentelevän lahdelmassa, mutta ei juuri nyt. Porukka lähtee pois ja niin mekin. Piipahdamme vielä Waipu Coven rannalla ihailemassa ran-tadyynejä ja rantaan kuohuvaa merta. Aurinko paistaa lämpimästi. Illaksi ajamme tietullit ohit-tavaa rannikkotietä Whangaparaoan niemen tyvelle. Päivän aikana havaintoihin kirjautuu mm. kolme merimetsolajia (*merimetso*, *kaunomerimetso* ja *australianmerimetso*), 8 *valkonaama-haikaraa*, 7 *australiansuohaukkaa*, 5 *pyhimyskalastajaa* ja 6 *tuita*.

Uudenseelanninkurmitsa ja uudenseelanninmeriharakka Waipujoen suulla.

22.11. keskiviikko. Aamulla leirin nurmella tepastelee *saharanturturikyyhky*, Afrikasta peräisin oleva vieraslaji, joka jää reissun ainoaksi. Aamiaisen jälkeen ajamme läheiselle Gulf Harbourille odottelemaan laivaa **Tiritiri Matangille**. Jokunen *australiansuula* kalastelee rantavesillä. Discovery Cruisesin katamaraani saapuu Aucklandista ja lähtömme on ennen aamuyhdeksää. Matkalippumme olen hankkinut netistä ja ne tarkistetaan modernilla tavalla elektronisesti koodilla. Muutama *uudenseelanninliitäjä* lentää laivan editse vedenpinnassa. Parinkymmenen minuutin kuluttua olemme jo perillä saaren laiturissa. Ennen omatoimista retkeilyä kaikkien on kuunneltava alkujuonto saaren luonnosta ja siellä liikkumisesta.

Saaren infotaulu kertoo tarinaa: maorit saapuivat aikanaan luonnontilaiselle saarelle ja ottivat osan siitä viljelykseen. Mukana tullut polynesianrotta lisääntyi ja tuhosi joitakin maassa pesiviä lintulajeja. Eurooppalaiset aloittivat viljelynsä 1850-luvulla ja saarelle rakennettiin majakka. Saaren metsät hakattiin pois, puita jäi vain muutamaan notkopaikkaan. Vuonna 1971 puustosta oli jäljellä ainoastaan 6 %. Viljelyn loputtua puut eivät pystyneet taimettumaan takaisin luontaisesti ruohoston ja sanajalkojen tiiviiseen kasvustoon. Vuonna 1983 WWF aloitti puiden istutusohjelman. Majakan seudun taimistossa oli jopa 30 000 tainta vuodessa. Vuosina 1984-1990 vapaaehtoiset istuttivat saareen siellä luontaisesti kasvaneita rannikon olosuhteisiin sopeutuneita puulajeja peräti 280 000 tainta. Saaresta 40 % jätettiin edelleen ruohostomaaksi tietyille lajeille kuten takahe. Nykyisin istutetaan vielä valikoivasti ravintokasveja. Metsä on sittemmin kasvanut hyvin ja puut siementävät, kun rotat poistettiin saaresta. Paljaat, metsättömät kukkulat ovat nykyisin kasvillisuuden peitossa ja linnunlaulu kuuluu kaikkialla. Vaikka saaren luonto on tutkimuskohteena, yleisölle on annettu mahdollisuus tutustua luontoon. Metsän kehityksen myötä saarelle tuotiin lajeja kuten tiiki, kiivi, takahe ja kokako ja lajit ovat sittemmin menestyneet. Tutkijoille tarjoutuu samalla tilaisuus tutkia Uuden-Seelannin alkuperäisten lajien ekologiaa.

Tiikit pitävät meteliä rantametsässä. Niiden terävä ”chi-te-te-te...” –kutsu erottuu voimakkaana. Linnut ovat nopeita, mutta näyttäytyvät sentään, hyvän kuvan saaminen onkin jo hankalampaa. Hieman edempänä *uudenseelanninmesikot* ja *makomakot* ruokailevat mesiautomaatilla. Puustossa pyörii *Whiteheadeja* ja lähellä on myös *uudenseelanninvierkaija*. Varsin näkyvä ja kuuluva *Tui* kuuluu täälläkin linnustoon. Aurinko paistaa ja metsä on sirkutusta ja linnunlaulua täynnä. Seuraavalla ruokintapaikalla *uudenseelanninkyyhky* esittäytyy varsin luottavaisena. Polun varrelta avautuu upea maisema merelle ja Aucklandin suuntaan.

Uudenseelanninmesikko ja makomako eli Bellbird Tiritiri Matangin saarella.

Hieman ennen majakalle saapumista saamme kuulla kolme päivää saarella olleelta harrastajalta majakan niityllä olevasta takaheparista poikasineen. Jatkamme polkua ja saavumme saaren eteläkärjen majakalle, jossa on vierailijakeskus kahviloineen. Menemme niitylle ja kiertellemme polkuja. Paikalla on kuitenkin vain *sulttaanikanoja*, pukekoja. Ruohostosta ponnahtaa tuon tuostakin lentoon *suoviiriäisiä*, mutta takahea ei näy. Piipahdamme välillä vierailijakeskuksessa kahvilla. Päivitettävä infotaulu kertoo saaren lajistosta ja sen pesimätilanteesta. Linnuista käytetään maorinkielisiä nimiä, mutta joku on kirjoittanut pienellä viereen myös englanninkielisen nimen. Minulta jää huomaamatta, että patekepoikue (Brown Teal) olisi saaren pohjoislammella (havaitseen tämän vasta koti-Suomessa diasta, jonka otin keskuksen infotaulusta).

Tui ja Whitehead Tiritiri Matangilla.

Palaan takaisin majakan niitylle ja löydän lopulta *takahet* pensaston suojasta. Pariskunnalla on kaksi pienehköä poikasta. Lajin nokka on todella jyhkeä! Jatkamme saaren pohjoisosaan keskiselänteellä kulkevaa metsäpolkua. *Uudenseelanninviherkaijoja* on lisää. Kokakot pysyvät kuitenkin piilossa. Vajaan viiden tunnin aikana ehdimme kiertää hyvän matkaa polkuverkostoja ja lintumääriksi kirjaan mm. seuraavat: *uudenseelanninkyyhky* 7, *uudenseelanninviherkaija* 7, *Whitehead* 30, *uudenseelanninsieppo* 1, *tui* 40, *uudenseelanninmesikko* 4, *makomako* 30 ja *tiiki* 6. Patekelammella olisimme ehtineet hyvin käydä.

Udensemännikkyyhky ja etelänselkälökki Tiritiri Matangilla.

Palaamme loppuillapäivällä laivalla takaisin Gulf Harbouriin ja ajamme vajaan 50 km matkan **Warkworthin sataman** viereiselle **Sandspit Holiday Parkille**. Vuorovesi on kaukana ja rantaliitteeltä löydämme *uudensemännikkurmitsan*. Illan hämärtyessä *uudensemänninhaukka* pöllöt aloittavat huutelunsa tyyneen yön.

Juovasiipiliitäjä ja uudensemänninliitäjä Hauraki Gulfilla.

Kääpiöliitäjä ja mustanokkatiirat Hauraki Gulfilla.

23.11. torstai. Nautimme aamiaisen autossa tuttuun tapaan. *Kaka* lentää mekastaen leirin yli ja pari *tuita* ilmoittelee itsestään. **Hauraki Gulfin** (Wrybill Birding Tours) pelaginen kokopäivän retki alkaa Warkworthin Sandspitiltä aamukahdeksalta. Oppaana on Sav, jonka tapasimme jo pari päivää aiemmin Waipujoen suistossa. Meri on varsin tyyne ja aurinko paistaa lähes pilvetömältä taivaalta. Aivan alussa seurailemme *kaunomerimetsojen* pesintää rantapuissa. Merelle päästyämme merilintuja ilmestyy hiljalleen näkyviin. *Udensemänninliitäjiä* ja *myrskysukeltajia*

on pieninä ryhminä. Ne lennähtävät jonkin matkaa veneen edestä ja laskeutuvat uudelleen. *Pikkuprioneja* ilmaantuu vähitellen enemmän ja enemmän. *Pikkuviistäjiä* ja *ulappakeijuja* on myös siellä täällä. Prionit ja viistäjät lentävät välillä veneen lähelle ja kaartavat sitten taas kauemmas. Jokunen *juovasiipiliitäjä* näyttäytyy kuten myös muutama *kääpiöliitäjä* ja *nokiliitäjä* sekä yksi *tummamyrskyliitäjä*. Tutuksi tulevat myös *sysiliitäjä* ja *tummameriliitäjä*. Kamerat rakuttavat ja merilintujen tunnistamisen harjoittelulle päivä tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet. Ulompaa löydämme viisi *sinipingviiniä* uiskentelemassa. Toistakymmentä *delfiiniä* ilahduttaa tulemalla joksikin aikaa veneemme viereen.

Myrskysukeltaja ja sinipingviinejä Hauraki Gulfilla.

Pikkuprioneja Hauraki Gulfilla.

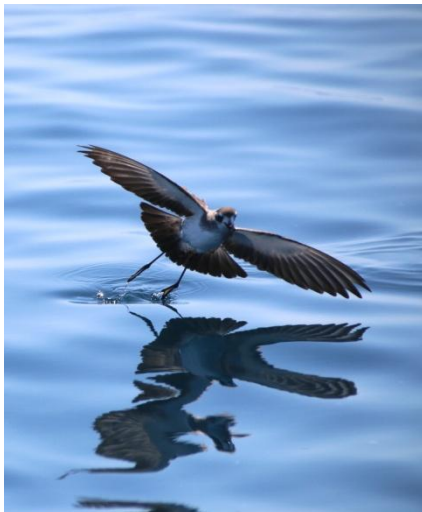

Pikkuviistäjiä Hauraki Gulfilla.

Sysiliitäjä ja tummameriliitäjä Hauraki Gulfilla.

Huomaamme tynellä merellä kiehunna: tuhansia lintuja pyörii samassa kohtaa mekastaen tiheään kalaparven yllä. Linnut ovat valtaosaltaan *pikkuprioneja*, mutta joukossa on yksittäisiä *uudenseelanninliitäjiä* ja *pikkuviistäjiä*. Ajamme aluksen aivan kiehunna viereen ja ihmettellemme tapahtumaa. Kaloja on aivan pinnassa suurena tiheänä parvena ja merilinnut hyörivät niiden yläpuolella. Myöhemmin löydämme vielä muutaman vastaavanlaisen tuhansien lintujen keskittymän. Ajamme Little Barrier Islandin ohi avomerren laidalla **Mokohinau saarten** tuntumaan ja hieman edemmäksikin. Tarkastamme *australiansuulayhdyskunnan* ja kaikki ulkokarit, joilla on kymmeniä *mustanokkatiiroja*. Palaamme **Little Barrier Islandin** tuntumaan ja pysähdymme pitkäksi toviksi. Paikalle kerääntyy *pikkuprioneja* ja *sysiliitäjiä* tarjoamiemme antimien houkuttelemana. *Ulappakeijuja* on joukossa useita kuten myös pari *tummameriliitäjää*. Antimemme houkuttelevat paikalle myös kaksi *haita*. Ne kiertelivät hetken paikalla, mutta häipyvä sitten matkoihinsa. Kauan odotettu *New Zealand Storm Petrel* näyttäytyy lopulta: lintuja on kolme ja ne tulevat aivan lähelle. Linnut myös viihtyvät paikalla pitkän tovin. Lajin uskottiin 150 v. ajan kuolleen sukupuuttoon, kunnes vuodesta 2003 alkaen sitä alettiin nähdä Hauraki Gulfilla. Pesimäsaareksi osoittautui vuonna 2013 juuri Little Barrier Island. Erinomaisen merireissun jälkeen palaamme Warkworthin satamaan iltaseitsemältä.

Ulappakeijut Hauraki Gulfilla.

New-Zealand Storm Petrels, Hauraki Gulf.

ETELÄSAARI

24.11. perjantai. Aamulla ajamme Warkworthista vajaa 100 km Aucklandin autonvuokraamoomme ja palautamme menopelin. Muodollisuudet ovat nopeasti ohi, maksamme dieselveiron ja loput tietullimaksuista. Vuokraamon Shuttle-bussilla pääsemme Aucklandin lentoasemalle kotimaan terminaaliin. Lennämme Christchurchiin, jossa autovuokraamo on auki klo 16.30:een. Otamme taksin ja ajamme sillä vuokraamoon. Kuski ottaa lyhyestä matkasta ilman mittaria selvää ylihintaa, emmekä saa kuittia. Käymme aluksi totutusti kaupassa ja ajamme sitten Waikuku Beach Holiday Parkiin yöksi. Linnustollisesti on välipäivä.

25.11. lauantai. Aamulla lähdemme pohjoiseen kohti Kaikouraa. Matkalla pidämme termoskahvitauon **St Anne's Lagoonilla** Chevionin pohjoispuolella. Järvi on aivan päätien varrella ja lintuja on paljon: *mustajoutsenia* 15, *australiansuomutaveja* 15, *uudenseelanninsotkia* 60, *no-kikanoja* 5 ja *australianlapasorsa*. Pohjoisempana kohtaamme lukuisia tietöitä. Odotusaikaa kertyy, mutta tietöitä on myös mielenkiintoista seurata. Liikenteen portinvartijat tervehtivät iloisesti heilutellen päästäessään autovirran eteenpäin. Ruuhkaa ei kylläkään ole, vaan liikenne on verraten vähäistä. Ainakin osin tietyöt ovat seurausta vuodentakaisesta Kaikouran kovasta maanjäristyksestä, jossa kuoli kaksi ihmistä. Rannikon päätie etelän suuntaan on nykyisin auki perjantaista maanantaihin aamuseitsemästä iltaseitsemään. Sisämaan kautta etelästä pääsee ajamaan ympäri vuorokauden. Alun perin tarkoituksemme oli ylittää Cookinsalmi, Uuden-Seelannin pääsaarten välinen vesialue, autolautalla ja lähestyä Kaikouraa pohjoisesta. Vuodentakaisen maanjäristyksen vuoksi Eteläsaaren rannikkotie Pictonin ja Kaikouran välillä ei kuitenkaan vielä ole ajokunnossa. Muutimme suunnitelmiamme, lensimme Aucklandista Christchurchiin ja lähestymme nyt Kaikouraa etelästä. *Australiansuohaukka* on lukuisa eteläsaarellakin, yhteensä 14 lintua. Kaikouraan saavumme hyvissä ajoin ennen puoltapäivää.

Nautimme lounaan vierailijakeskuksessa, josta myös **Albatross Encounter** lähtisi. Sää on verraten tuulinen ja pilvipoutainen, siis ihan kelvollinen merireissulle. Meitä on vajaa kymmenen henkeä ja nousemme veneeseen jo maissa trailerin päällä. Traktori laskee veneen luisasta vesille ja seilaamme ulapalle. Kaikourassa mannerjalustan reuna ja meren kumpuamisalue on rannikon lähellä, joten kauaksi ei tarvitse mennä. Saavumme kalastusalusten tuntumaan. Niiden ympärillä on runsaasti merilintuja. Pysähdymme ja laskemme: *Salvin's albatrosseja* 25, *White-capped albatrosseja* 6, *kuningasalbatrosseja*: 2 *Northern* ja 1 *Southern*, *jättiläisalbatrossi* 1, *tummamyrskyliitäjiä* 20, *tasmanianmeriliitäjiä* 30 ja *isomeriliitäjiä* 10. Hieman myöhemmin aluksemme läheisyyteen lyöttäytyy vielä 5 *kapinmyrskyliitäjää*.

Southern ja Northern Royal Albatross Kaikourassa 25.11.

Salvin's Albatross ja White-capped Albatross Kaikourassa 25.11.

Isomeriliitaja ja tasmanianmeriliitaja Kaikourassa.

Merilinnut ovat paikalla ainakin osin kalastusalusten vuoksi, mutta meillä on omakin verkko-kassi köyden perässä täynnä syötävää. Monet linnut käyvät nyppimässä siitä ravintoa. Lopuksi kassin sisältö tyhjennetään lintujen syötäväksi. Nopeimmat ja vahvimmat syövät, hitaammat ja pienemmät eivät herkkua saa. Suurimmat albatrossit vievät valtaosan antimista ja osansa saavat myös suuret tummamyrskylitit. Suurten lintujen taistelu ravinnosta on upea näytelmä. Paluumatkalla yhytämme parven *harmaakuvedelfiinejä*. Ne ilmestyvät veneemme viereen ja uivat vinhaa vauhtia sen rinnalla.

White-capped ja Northern Royal Albatrosses sekä jättiläisalbatrossi Kaikourassa.

Parin tunnin jälkeen palaamme rantaan. Illalla kävelemme Kaikouran rantaa. *Uudenseelanninmeriharakoita* on 12 ja *nokimeriharakoita* 3.

26.11. sunnuntai. Aamuvarhaisella kävelen vierailijakeskukseen ja lähdemme aamukuudelta uudelleen Kaikouran **Albatross Encounterille**. Raskaat pilvet kattavat taivaan ja valtaosan ajasta tihkuttaa hienoisesti vettä. Meri on kuitenkin varsin tyyni. Meitä on nyt vain kaksi osallistujaa – hyvä niin, sillä retkeen on ainakin periaatteessa minimiosallistujaperiaate, kaksi näyttää ainakin tällä kertaa riittävän. Merilinnusto on eilisen kaltainen: *Salvin's albatrosseja* 26, *White-capped albatrosseja* 2, *kuningasalbatrosseja*: 1 *Northern* ja 2 *Southern*, *jättiläisalbatrosseja* 1, *tummamyrskylitettä* 6, *tasmanianmerilintä* 17 ja *kapinmyrskylitettä* 3. Veneessä on nyt tilaa kuvata, mutta hieman tihkusateinen keli on haittana. Paluumatkalla veden yllä lentelee 28 *tummapikkuliitettä*.

Tuhansia tummapikkuliitettä tuhoutui marraskuussa 2016 maanjäristyksessä, jonka teho oli 7,8 magnitudia. Liitäjien kanta romahti. Tästä kertoo Kaikourassa aitaan kiinnitetty raportti: laji pesi aikanaan laajalti Uuden-Seelannin vuorilla, mutta sittemmin kanta supistui kahdelle pienelle alueelle ja maanjäristys pienensi populaatiota entisestään. Laji lisääntyy hitaasti, munia on pesässä vain yksi. Tummapikkuliitäjät talvehtivat Australian vesillä. Edellinen suuri maanjäristys Christchurchin lähistöllä oli helmikuussa 2011. Siinä kuoli peräti 185 ihmistä, viime vuonna kuolleita oli kaksi. Reissun jälkeen viivähdämme vielä Kaikouran rantamilla, käymme katsomassa mm. *uudenseelanninhylkeitä*.

Iltapäivällä ajamme tuttua tietä takaisin etelään, pysähdymme St Anne's Lagoonilla termoskahvilla ja ajamme ohi Christchurchin **Ashley Gorge** Holiday Parkiin yöksi. Jokilaakso on vehmas. Kuljeskelemme jokirannalla, mutta kiusana ovat kipakasti purevat hietasääsket. Tau-teja ne eivät tiettävästi täällä levitä. *Hopearillejä* on 8, *tiaisvihkoja* 6 ja yksi *tui*. Kaka huutelee rehevässä rinnemetsässä ja hämärän laskeuduttua kaksi *uudenseelanninhaukka* pöllöä huhui-lee tummuvaan yöhön.

27.11. maanantai. Aamiaisen jälkeen kaka toivottaa meidät matkaan. Pysähdymme evästele-mään Rakaia joella. Joen vesimäärä on tähän vuodenaikaan vähäinen, eikä lähiaikoina ole ollut kovia sateitakaan. Pohjakivetyks on enimmäkseen näkyvillä. Ajamme ylemmäs vuoristoon. Luupiini levittäytyy tienvarsilla vieraslajina monin paikoin. Turistit pysähtyvät kuvamaan sinänsä kaunista kukkaa. On varsin lämmintä. **Lake Tekapon** tienvarsilampareilla kahlailee kaksi *mustapitkäjalkaa*. Lasken rantamilta peräti 7 *uudenseelannintylliä*. Laji pesinee paikalla ja yksi niistä on lentopoikanen. *Uudenseelannintiiroilla* on myös pieni pesimäkolonia. Tiirat varoittele-

vat poikasiaan. Järvellä ui *paratiisisorsapari* poikastensa kanssa. Jatkamme Lake Pukakille. Sen eteläpäässä pysähdymme Mt Cook Lookoutille ihastelemaan maisemaa. Paikalla on monia muitakin, alue on matkailijoiden suosiossa. Jatkamme järven pohjoispäähän **Glenntanner Holiday Parkiin**. Ilta kuluu lähistöllä kierrellessä ja maisemaa ihastellessa. Kiikarilla erottuu Tasmanjoen suistossa *paratiisisorsia*, *kanadanhanhia* ja *australiansuohaukkoja*. Ilta-aurinko värittää kauniisti vuoria. Lumihuippuinen Eteläisten Alppien korkein keskusvuori Mt Cook on ko-meaa.

Mustapitkäjalka ja uudenseelannintylli Lake Tekapolla.

28.11. tiistai. Aamun upeassa valaistuksessa kiertelen Glenntannerissa Tasmanjoen suiston ylärinteellä. Glenntannerin seutu näyttää olevan nykyisin kokonaan aidattu suiston suuntaan, joten ainakaan helposti sinne ei pääsisi kuljeskelemaan. Ajamme **Mt Cookin kylälle** ja patikoimme polkua Kea Pointille. *Uudenseelanninhaukka* on saalistanut aterian ja kantaa sitä kynsissään korkeutta ottaen. *Uudenseelannintiira* lentelee kuivan puronuoman yllä ja yrittää löytää syötävää. *Hopearillejä* visertelee rinnemetsässä ja *uudenseelanninmalurit* laulavat kauniisti. On edelleen varsin lämmin keli. Viivähdämme Kea Pointilla Muellerin jäätikköjärven reunamallalla. Nautimme repun eväät. Lumihuippuisten vuorten reunustama maisema on kerrassaan upea. Aika ajoin vuorilta kantautuu meteliä jään ja soran irrotaessa lämpimässä säässä rinteestä ja vyöryessä alas. Paluumatkalla *peukaloissieppokoiras* näyttäytyy puustossa.

Paratiisisorsa ja hopearilli Mount Cookin kylällä.

Piipahdamme Cookin kylän tasokkaassa vierailijakeskuksessa. Saamme kuulla, että keat ovat tähän vuodenaikaan ylhäällä ja niitä on viimeksi nähty Kea Pointin yläpuolelle kohoavalla vuorella. Huipulle olisi muutaman tunnin kapuaminen jyrkkää rinnettä, joten sinne emme tällä kertaa mene. Vierailijakeskuksessa on täytetty kettukusu. Niitä tuotiin vuonna 1837 ensimmäisen kerran turkiseläimeksi. Elukat lisääntyvät voimakkaasti ja alkoivat tuhota alkuperäisiä lintulaje-

ja ja niiden pesiä. Maanteiden varsilla olemme nähneet joitakin kettukusuja tieliikenteen uhreina. Niitäkin enemmän on ollut kanin raatoja.

Tasman-joen kaunista maisemaa, taustalla Mount Cook I. Aoraki.

Keskipäivällä lähdemme ajelemaan kohti etelää. Laidunmailla on suuria *etelänselkälökkiparvia*, päiväsummaksi saamme 600. Omaraman seudulla päivän korkein lämpötila nousee peräti +28 asteeseen. Mitä ihmettä! Miten on mahdollista, että näin kaukana etelässä on näin lämmintä? Karttatarkastelu osoittaa, että emme kuitenkaan ole niin etelässä kuin mielikuva antaisi ymmärtää. Olemme Uuden-Seelannin eteläsaarella noin 45 leveysasteen tienoilla, mikä pohjoisella pallonpuoliskolla vastaa noin Etelä-Ranskan ja Pohjois-Italian seutuja. Helsinki sijoittuu 60 leveyspiirille ja Oulu 65:nnelle, joka vastaa eteläisellä pallonpuoliskolla sijoittumista Antarktiksien niemimaalle! Uuden-Seelannin eteläinen saari sijoittuu Tasmanian korkeudelle. Pohjoissaaren Auckland puolestaan on hieman pohjoisempaa kuin Melbourne, Euroopassa vastaava leveyspiiri kulkee Etelä-Espanjassa.

Nautimme lounaan kuumassa Omaramassa. Jatkamme kohti itärannikkoa. Pysähdymme **Lake Aviemorella**, jossa on runsaasti lintuja, mm. *uudenseelanninsotkia* 150 ja *nokikanoja* 40. Saavumme loppuiltapäivästä rannikolle **Oamaruun Bushy Beachille** katsomaan *keltasilmäpingviiniä*. Rantajyrkänteiden yläosassa on polku ja pari tarkkailulavaa. Saamme odottaa kaksi tuntia. Pingviini rantautuu klo 18.40. *Etelänselkälökki* ahdistelee sitä tovin. Väsynyt pingviini epäröi jonkin aikaa, mutta kävelee sitten rantapuuston suojaan pesälleen. Tarkkailukojun taulu kertoo keltasilmäpingviinien elämästä: Bushy Beachilla pesii yleensä 6 paria keltasilmäpingviinejä, pesäpoikasaika on marras-tammikuussa eli juuri nyt. Emot vuorottelevat pesällä: kun toinen on merellä kalastamassa, toinen on poikasen kanssa pesällä. Ruokaa tuodaan joka päivä tai joka toinen päivä. Maapedot ovat uhkana pesällä oleville poikasille ja emolle.

Illalla **Oamarun** satamalaiturille on kerääntynyt valtava määrä merimetsoja: *partamerimetsoja* on useita satoja ja joukossa on kymmeniä *stewartinmerimetsoja*. Illalla kahdeksan jälkeen menemme Oamarun vierailijakeskukseen ja sen kautta katsomaan **sinipingviiniparaatia**. Pingviinien tuloa pesimäyhdyskuntaan ei saa kuvata eikä filmata. Noudatamme ohjeita. Paikalle kerääntyy kymmenittäin katsojia. Olemme suuremman katsomon ylärivillä, josta näkee myös merelle, sinne mistä pingviinit saapuvat. Pienempi Premium-katsomo on aukion toisella laidalla ja liput sinne ovat kalliimpia. Premium-katsomo näyttää olevan kuitenkin lähes täynnä. Pingviinit nousisivat merestä ja kulkisivat lähempää tätä katsomoa. Kiikareilla tilanteen hallitsisi kuitenkin hyvin myös pääkatsomosta. Katsomossa on eniten kiinalaisia. Mikrofonin välityksellä saamme opastusta sekä englanniksi että kiinaksi. Selostus on turhan kovaäänistä ja kerrontaa on ehkä hieman liikaa, kun molemmilla kielillä asioita tuodaan esiin useita kertoja. Merellä muutaman sadan metrin päässä näkyy jo joukko sinipingviinejä uiskentelemassa parvena. Kauempana parvia erottuu lisää.

Illan alkaessa hämärtää ensimmäinen parvi alkaa lähestyä rantaa. Viimeiset kymmenet metrit pingviinit uivat sukkelasti pingviinimäisellä tyylillään aaltomaisesti, jolloin välillä sukeltaaan ja välillä pulpahdetaan pintaan. Koko parvi ryöpsähtää aaltojen saattamana sekaisena parvena rantakiville. Linnut oikaisevat itsensä nopeasti pystyasentoon ja jäävät tähyämään valppaasti ympäristöään. Vierailijakeskuksen ja lintujen kulkuväylää valaisevat lamput eivät tunnu niitä häiritsevän. Jonkin ajan kuluttua rohkeimmat uskaltautuvat kapuamaan rinnettä ylös ja ne ilmestyvät näkyville rinteiden yläreunaan. Siihen linnut jäävät odottelemaan ja tarkkailemaan ympäristöään. Viimein jotkut uskaltautuvat aukean yli ja tepastelevat pingviinimäisesti pesimäyhdyskunnan aitaukseen. Ne kulkevat lähempää Premium-katsomoa, mutta kiikarilla linnut erottaa varsin hyvin. Pingviinit ryhmittyvät puisen kävelysillan alle ja jäävät sinne tarkkailemaan tilannetta. Vähitellen sinne kertyy yhä enemmän lintuja. Osa siirtyy lopulta pesilleen. Seuraava pingviiniparvi saapuu samaan tapaan mereltä rantaan ja paraati etenee samaan malliin. Illan aikana parvia saapuu 10-15 minuutin välein useita. Osa linnuista lähtee oikaisemaan omiin pesäkoloihinsa suoraan pääkatsomon kautta. Nämä linnut näemme hyvinkin läheltä niiden toikkaroidessa varovasti ihmisiä tarkkaillen. Osa ihmisistä ei jaksa jäädä katselemaan tapahtumia, vaan poistuu paikalta jo parin ensimmäisen pingviiniaallon jälkeen. Iltakymmeneen mennessä jokseenkin kaikki yli 200 lintua on saapunut koloniansa. Näytelmä on kerrassaan vaikuttava. Linnut eivät näytä häiriintyvän ihmisjoukon tuijottelusta. Tapahtuma on hyvin tuotetistettu ja ihmisille on järjestetty helppo mahdollisuus pingviinien tarkkailuun. Pesille olisi mahdollista päästä maksetulle kierrokselle päivällä. Kaupallisuudesta huolimatta, Oamarun sinipingviinikolonia tarjoaa mahdollisuuden nähdä ainutlaatuinen luonnonnäytelmä ja luo edellytyksiä lajin suojelulle.

29.11. keskiviikko. Aamiaisen jälkeen ajamme etelään Dunediniin ja edelleen sen läpi **Otago niemimaalle**. Ajamme kapeaa tietä Weller's Rock Wharfille niemen kärjen **Taiaroa Headin** tuntumaan, josta lähdän pienen odottelun jälkeen runsaan tunnin mittaiselle merireissulle. Tarkoituksena on nähdä *kuningasalbatrossien* ja *stewartinmerimetsojen* yhdyskunnat mereltä käsin ja tietysti mahdollisuuksien mukaan myös muita merilintuja. Sää on liiankin hieno: aurinkoinen ja jokseenkin tyyni. Veneilemme ensi *stewartinmerimetsoyhdyskunnan* alapuolelle. Jyrkään rinteeseen rakennetuilla pesillä on lintuja parisensataa. Osa on tyylikkäästi mustavalkoisia, osa tasaisen tummia; lajilla on kaksi värimuotoa ja niitä molempia esiintyy täällä. Osa pesäkeoista on varsin korkeita. Etenemme niemen kärkeen. Ylhäällä ruohostossa erottuu vajaa kymmenen *kuningasalbatrossia* pesillään heinikossa. Taiaroa Head on maailman ainoa paikka, jossa albatrosseja pesii mannermaisella saarella (mainland). Kippari kuuluttaa, etteivät al-

batrossit pysty lentämään kun on liian tyyntä. Heillä on voimassa takuu, että jos asiakas ei näe albatrossia lennossa, saa ilmaiseksi mahdollisuuden osallistua uuteen meriretkeen. Aivan niemen kärjessä on useita *uudenseelanninhylkeitä* rantakivillä. *Australiankapustahaikara* lentää ylitsemme. Jatkamme veneilyä hieman ulommas. Kippari kuuluttaa *nokiliitäjiä*, joita lentää ohitsemme. Lentäviä albatrossejakin näemme: aivan veneen viereemme saapuu *Southern Royal Albatross* ja vähän kauemmaksi kaksi *White-capped albatrossia*. Pari *tummamyrskyliitäjääkin* ilmaantuu. *Isomeriliitäjiä* kirjaan kahdeksan. Erityisen mukavaa on nähdä vielä Kai-kourasta tutuksi tulleita *kapinmyrskyläitä*.

Southern Royal Albatross ja kapinmyrskyläitä Taiaroa Headin edustalla.

Palaamme satamaan ja ajamme **Taiaroa Headin albatrossikeskukseen**. Albatrosseista ja Uuden-Seelannin luonnosta on asetettu hyvin tietoa nähtäville. Taiaroa Headin stewartinmerimetsoja kerrotaan esiintyvän vain Stewartin saarella ja Uuden-Seelannin eteläsaaren kaakkoiskulmassa. Taiaroa Headin kolonia edustaa viidesosaa lajin koko kannasta ja on lajin toiseksi suurin pesimäyhdyskunta. Mudasta ja kasveista koostuva pesä voi olla jopa metrin korkuinen. Erityisen mielenkiintoinen on valotaulu, jossa nappia painamalla saa maailmankartalle näkyviin, millä valtamerisaarella eri albatrossilajit pesivät ja mitkä ovat kunkin lajin erityiset uhat. Kaikki valopisteet paikantuvat eri puolille eteläistä pallonpuoliskoa ja vieläpä sen eteläosiin. Kauaksi on siis Suomesta matkettava, mikäli mieli nähdä albatrosseja. Osa tosin liikkuu pesimäkauden ulkopuolella pohjoisillakin valtamerillä. Valotaulu kertoo, että *White-capped Albatross* pesii Aucklandin ja Antipodien saarilla, *Salvin's Albatross* Bountyn ja Snaresin saarilla, *Southern Royal Albatross* Campbellin ja Aucklandin saarilla sekä *Northern Royal Albatross* Chathamien saarella paikallisen Taiaroa Headin lisäksi. Useimmat albatrossilajit ovat uhanalaisia.

Kahvien jälkeen tassutteleimme vielä niemen boardwalkilla. *Hopealokkiyhdyskunta* pitää kovaa mekkalaa. Albatrossien pesimäkolonian ylle ilmaantuu myös lentävä *kuningasalbatrossi* (Northern), vaikka on edelleen yhtä tyyntä kuin aikaisemmin. Lintu kaartelee useaan otteeseen niemenkärjen yllä ja lentää vielä ylitsemme valtavine siipineen hienosti näytille. Sen valtava koko suhteutuu lähellä pörrääviin pieniin hopealokkeihin.

Tyytyväisinä päivän antiin lähdemme paluumatkalle. Ajamme takaisin Otago-niemen mutkaista rantatietä, Dunedinin läpi pohjoiseen ja löydämme seuraavan yöpaikkamme **Moeraki Villagessa**, josta avautuu maisema merelle. Kävelemme pikkukylän rantamilla vielä illan päätteeksi. *Partamerimetsoja* on kerääntyneenä satoja vanhalla käyttämättömäksi jääneellä laiturilla. Hieman edempänä rannalla suurilla merilevillä elämästään nauttii *uudenseelanninhylje*.

30.11. torstai. Aamulla teen kierroksen **Moerakin kylän** rannalla ja pikkuteillä. *Partamerimetsoja* on edelleen koko joukko laiturilla. *Urpiaisia* (Lesser Redpoll) on muutamia. *Tiklit* sirkuttelevat. *Uudenseelanninkyyhky* lentää leirin yli.

Ajamme hieman pohjoiseen rannalle, jossa sijaitsevat **Moeraki Boulders**. Hiekkarannan vesirajassa on parisenkymmentä suurta pyöreää kivimuodostelmaa rantahiekassa. Kivet ovat varsin näyttävän ja mielenkiintoisen näköisiä. Ne koostuvat kalsiumkarbonaatista, alumiinisilikaatista, ja rautaperoksidista. Aurinko paistaa lempeästi kevyen tuulen ajaessa aaltoja rantahiekalle. Rannan tuntumassa uiskentelee pari *uudenseelannindelfiiniä*, joilla on erikoinen pyörästynyt selkäevä.

Ajamme pohjoiseen. Ennen Christchurchia käännyimme rannan suuntaan **Lake Ellesmerelle**. Löydämme tien, jota pääsee kuivan järvaltaan reunamalle. Teemme kierroksen niityllä. *Kiurut* laulelevat riemukkaasti. Läheisillä pelloilla on peräti 90 *valkonaamahaikaran* parvi. *Naa-miohyyppiäkin* on n. 60. Ajamme Christchurchiin Nort South Holiday Parkiin, jossa olemme viimeisen yön. Seuraavana aamuna luovuttaisimme auton. Kuten ennenkin leirintäalueen linnustossa on eurooppalaisia lajeja: *varpusia*, *peippoja*, *viherpeippoja*, *mustarastaita*, *tiklejä*, *rautiaisia*...

Lajitarkastelu

Lukumäärät on kirjattu iltaisin päivän päätteeksi. Suuret luvut kuvaavat arvioitua määrää, pienet luvut ovat tarkkoja. Nimistönä käytän kirjoitushetken BirdLife Suomen sivuilla olevaa nimitystä, mutta joidenkin lajien kohdalla viittaa IOC:n Bird Listiin.

Northern Brown kiwi, pohjoissaarenruskokiivi, *Apteryx mantelli*

20.11. Trounson Kauri Park 6 yksilöä illalla. Yhden näimme lähietäisyydeltä. Kaksi koirasta huuteli ja muut rapistelivat metsän pohjalla kävellessään. Hieno elämys. Uudessa-Seelannissa elää 5 kiivilajia, joista ruskokiivejä on kolme. Trounson Kauri Park on DoC:n (Department of Conservation) ylläpitämä. Trounsonin kauri-metsä on nuorempaa kuin hieman pohjoisempana Waipouassa, mutta kuitenkin iäkästä.

New Zealand Dabbchick, uudenseelanninuikku, *Poliocephalus rufopectus*

Ainoa havainto: 21.11. Waro Limestone Scenic Reserve 1/1 + 2 pienehköä poikasta lammella. H&R:n mukaan populaatio n. 1700 lintua.

Northern Royal Albatross, kuningasalbatrossi, *Diomedea sanfordi*

Yhteensä 12 lintua 3 päivänä: 25.11. Kaikoura 2 yksilöä, 26.11. Kaikoura 1 lintu ja 29.11. Taiaroa Head 9 lintua pesimäkoloniassa. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa. Maailmankanta H&R:n mukaan n. 6500 paria. Taiaroa Headilla pesinyt kymmeniä vuosia n. 25 paria. IOC:n World Bird Listin mukaan kuningasalbatrossit, Northern ja Southern, ovat nykyisin eri lajeja.

Southern Royal Albatross, *Diomedea epomophora*

Kaksi lintua eri päivinä: 25.11. Kaikoura 1 lintu ja 29.11. Taiaroa Headin edustalla 1 yksilö. H&R:n mukaan maailman kanta on n. 8500 paria.

Wandering Albatross, jättiläisalbatrossi, *Diomedea exulans*

25.11. ja 26.11. Kaikourassa 1 lintu. H&R:n mukaan maailmankanta on n. 30 000 paria, joista puolet pesii Uudessa-Seelannissa.

Salvin's albatross, *Thalassarche salvini*

Ainoat Kaikourassa, mutta siellä lukuista: 25.11. 25 lintua ja 26.11. 26 yksilöä, suurin osa varmaankin samoja. H&R:n mukaan maailmankanta yli 32 000 paria. IOC:n World Bird Listin mukaan on nykyisin erotettu omaksi lajikseen isoalbatrossista.

White-capped albatross, isoalbatrossi, *Thalassarche cauta* steady

Yhteensä 10 lintua 3 päivänä: 25.11. Kaikoura 6 lintua, 26.11. Kaikoura 2 yksilöä ja 29.11. Taiaroa Headin ulkopuolella 2 lintua. H&R:n mukaan maailmankanta runsas 78 000 paria.

Northern Giant Petrel, tummamyrskylähtäjä, *Macronectes halli*

Yhteensä 29 lintua 4 päivänä: 23.11. Hauraki Gulf 1, 25.11. Kaikoura 20, 26.11. Kaikoura 6 ja 29.11. Taiaroa Headin ulkopuolella 2. H&R:n mukaan Uuden-Seelannin kanta n. 2500 paria.

Buller's Shearwater, juovasiipiliitäjä, *Ardenna bulleri*

22.11. merellä matkalla Tiritiri Matangille 1 ja 23.11. Hauraki Gulf 10 yksilöä. H&R:n mukaan pesii vain Poor Knights saarilla Northlandin itäpuolella. Syyskuun alun ja toukokuun välillä lintu hajaantuvat laajalti Uuden-Seelannin vesille pääasiassa N-saaren mannerjalustavesille, etenkin Northlandin ulkopuolelle Hauraki Gulfille ja Bay of Plentyille. H&R:n mukaan lukumäärä Poor Knightsin saarella on kasvanut suuresti, n. 2,5 milj. lintua.

Sooty Shearwater, Nokiliitäjä, *Ardenna grisea*

Yhteensä 12 yksilöä 2 päivänä: 23.11. Hauraki Gulf 2 ja 29.11. Taiaroa Headin ulkopuolella 10 lintua. H&R:n mukaan maailmankanta yli 20 milj. lintua.

Short-tailed Shearwater, lyhytperstoliitäjä, *Ardenna tenuirostris*

23.11. Hauraki Gulf 2 lintua. Laji ei pesi Uudessa-Seelannissa, vaan eteläisen Australian rannikolla etenkin Bassin salmessa ja Tasmanian ympäristössä. H&R:n mukaan lajin voi nähdä Hauraki Gulfilla ja Bay of Plentyllä syys-huhtikuussa. Maailmankanta on noin 23 milj. lyhytperstoliitäjää. Merellä esiintyy suurina muuttotarvina, joissa voi olla jopa 500 000 lintua.

Flesh-footed Shearwater, sysiliitäjä, *Ardenna carneiceps*

23.11. Hauraki Gulf 25 lintua. H&R:n mukaan Uuden-Seelannin pääkoloniat sijaitsevat N-saaren itäpuolella Northlandista East Capeen. Uudessa-Seelannissa 25-50 000 paria.

Fluttering Shearwater, uudenseelanninliitäjä, *Puffinus gavia*

Havaintoja kahtena päivänä: 22.11. matkalla Tiritiri Matangiin 3 lintua ja 23.11. Hauraki Gulf 1000 yksilöä. Hyvin yleinen liitäjä Uuden-Seelannin pohjoissaarella. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa, H&R:n mukaan yli 100 000 paria. Pesinnän jälkeen nuoret liikkuvat laajalti Australian kaakkois- ja itärannikolla.

Hutton's Shearwater, tummapikkuliitäjä, *Puffinus huttoni*

Ainoat 26.11. Kaikourassa 18 lintua. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa erityisesti Kaikouran ympäristössä. Syksyltä alkaen liikkuu Australian vesille asti. H&R:n mukaan 100 000 pesivää paria, mutta vuoden 2016 maanjäristys romahdutti Kaikouran kannan.

Little Shearwater, kääpiöliitäjä, *Puffinus assimilis*

23.11. Hauraki Gulf 5 lintua. On pienin liitäjä. Uudessa-Seelannissa pesii N-saaren ympärillä. Nähdään yleisesti Hauraki Gulfin ulko-osissa ja Bay of Plentyllä. N-saaren kanta n. 10 000 paria.

Common Diving Petrel, myrskysukeltaja, *Pelecanoides urinatrix*

23.11. Hauraki Gulf n. 750 lintua. H&R:n mukaan suuret koloniat ovat hajallaan Northlandin saarilla ja Bay of Plentyllä sekä Brothers ja Trios saarilla Cookinsalmella. Lajin näkee merellä pieninä ryhminä. Niin oli nytkin.

White-chinned Petrel, isomeriliitäjä, *Procellaria aequinoctialis*

Yhteensä 18 lintua: 25.11. Kaikourassa 10 ja 29.11. Taiaroa Headilla 8 yksilöä. H&R:n mukaan laji on sirkumpolaarinen. Uuden-Seelannin koloniat ruokailevat pääasiassa Uuden-Seelannin S- ja E-puolella Cookinsalmelle asti kesäisin pesimäaikana. Runsas.

Westland Petrel, tasmanianmeriliitäjä, *Procellaria westlandica*

Yhteensä 47 lintua Kaikourassa: 25.11. 30 ja 26.11. 17. H&R:n mukaan laji pesii vain Uudessa-Seelannissa tiheämetsäisillä kukkuloilla Westlandin Paparoan alueella, etupäässä Puna-kaiki-joen ja Lawsons Creekin välillä. Populaation on n. 20 000 yksilöä, joista pesiviä n. 2000 paria.

Black Petrel, tummameriliitäjä, *Procellaria parkinsoni*

23.11. Hauraki Gulf 3 yksilöä. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa Little Barrier ja Great Barrier saarilla. H&R:n mukaan populaatio on 10 000 yksilöä. Seurailee kalastusveneitä. Laji pesii löyhissä kolonioissa yhdessä pikkuviistäjän kanssa.

Cape Petrel, kapinmyrskylä, *Daption capense*

Yhteensä 11 lintua 3 päivänä: 25.11. Kaikoura 5, 26.11. Kaikoura 3 ja 29.11. Taiaroa Head 3. Laji on sirkumpolaarinen ja runsas. H&R:n mukaan talvella ja keväällä seurailee usein kalastuslaivoja pääsaarten rannikolla, mutta erityisesti S-saaren itäpuolella. Ravintokohteissa (krilli-esiintymä) voi esiintyä suurina parvina ja kalastuslaivojen perässä.

Fairy Prion, pikkuprioni, *Pachyptila turtur*

23.11. Hauraki Gulf yhteensä n. 20 000 lintua sekä yksittäin, että suurina tiheinä parvina suurten kalaparvien yllä. Laji pesii monilla saarilla Uuden-Seelannin pääsaarten ympärillä. H&R:n mukaan laji on runsas, 1 miljoona Uudessa-Seelannissa. Nähdään monesti ruokailevana parvena tai kun lepäilevät tai matkaavat takaisin koloniaan iltahämärässä. Nyt niitä oli pitkin päivää.

Cook's Petrel, pikkuviistäjä, *Pterodroma cookii*

23.11. Hauraki Gulf n. 150 lintua. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa Little Barrier ja Great Barrier saarilla sekä Codfish Islandilla. H&R:n mukaan populaatio on n. 50 000 paria Little Barrier saarella, alle 5 paria Great Barrierilla ja 100 paria Codfish Saarella. Kanta on kasvanut Little Barrierilla kissojen poiston jälkeen, mutta rotat aiheuttavat pesimätappioita vielä kaikilla saarilla.

Mottled Petrel, kiertoviistäjä, *Pterodroma inexpectata*

Ainoa havainto 23.11. Hauraki Gulf, jolloin 1 lintu lensi ulapalla verraten kaukana kaakkoon. H&R:n mukaan pesii vain Uuden-Seelannin S-osien saarilla, jonne palaa yhdyskuntiin lokamarraskuussa.

White-faced Storm Petrel, Ulappakeiju, *Pelagodroma marina*

23.11. Hauraki Gulfilla yhteensä n. 400 lintua tanssimassa meren pinnalla. Uudessa-Seelannissa yleinen pesimälintu monilla saarilla.

New Zealand Storm Petrel, *Fregetta maoriana*

23.11. Hauraki Gulfilla 3 yksilöä Little Barrier Islandin läheisyydessä. H&R: ei vielä tunne pesivänä vaan toteaa, että Hauraki Gulfilla nähdyt jopa 20 linnun parvet viime aikoina saattavat olla tätä lajia, jonka uskottiin kuolleen sukupuuttoon, koska aiemmin oli dokumentoitu vain 3 lintua: 2 lintua kerättiin East Capelta vuonna 1827 ja 1 mahdollisesti Banks Peninsulalta myöhemmin 1800-luvulla. Laji löytyi vuonna 2003 uudelleen ja 2013 pesimäsaareksi osoittautui Little Barrier Island. Nähdään säännöllisesti Hauraki Gulfin retkillä niin kuin nytkin. Lajin näkeminen ei kuitenkaan tuntunut itsestään selvältä, vaan oli ehkä sittenkin osin työvoitto. Kaikki muut päivän merilintulajit olimme jo nähneet ennen tätä lajia.

Yellow-eyed Penguin, keltasilmäpingviini, *Megadyptes antipodes*

Ainoa havainto: 28.11. Oamarun Bushy Beachilla illalla yksi lintu saapui pesälleen. Laji esiintyy vain Uudessa-Seelannissa. H&R:n mukaan populaatio n. 6000.

Little Penguin, sinipingviini, *Eudyptula minor*

23.11. Hauraki Gulfin ulko-osissa 5 lintua uimassa ulapalla ja 28.11. Oamarussa illalla pingviiniparaatissa n. 200 lintua saapui mereltä yhdyskuntaan. H&R:n mukaan pesii kaikkialla Uuden-Seelannin rannikolla ja saarilla. Eniten Northlandin itäpuolella Hauraki Gulfilla. Pienin pingviinilaji. Käytännössä paikkalintu.

Australasian Gannet, australiansuula, *Morus serrator*

Yhteensä 240 lintua 4 päivänä: 18.11. Miranda edustalla 7, 22.11. pääsaaren ja Tiritiri Matangin välillä 30, 23.11. Hauraki Gulf 200 yksilöä (pesimäkolonia Mokohinau saarilla) ja 29.11. Taiaroa Head 3 lintua.

Great Cormorant, merimetso, *Phalacrocorax carbo*

Yhteensä 29 lintua 7 päivänä molemmilla saarilla. Verraten yleinen pesimälaji Uudessa-Seelannissa.

Great Pied Cormorant, kaunomerimetso, *Phalacrocorax varius*

Yhteensä 86 lintua 7 päivänä molemmilla saarilla. Laikuttainen, mutta verraten yleinen pesimälaji Uudessa-Seelannissa.

Little Black Cormorant , mustamerimetso, *Phalacrocorax sulcirostris*

Vain 2 yksilöä eri päivinä N-saarella. H&R:n mukaan esiintyy vain N-saarella ja S-saaren N-osassa ja kanta näyttäisi kasvavan. Laji pesii kolonioissa usein muiden merimetsolajien kanssa (etenkin australianmerimetson).

Little Pied Cormorant, australianmerimetso, *Microcarbo melanoleucos*

Yhteensä 6 yksilöä 4 päivänä. H&R:n mukaan verraten yleinen Uudessa-Seelannissa.

Spotted Shag, partamerimetso, *Phalacrocorax punctatus*

Yhteensä 1700 yksilöä 3 päivänä: 28.11. Oamarun satamalaiturilla ja ympäristössä 1100 lintua, 29.11. Taiaroa Headilla ja Moeraki Villagen rannalla 400 yksilöä sekä 30.11. jälkimmäisellä vielä 200 lintua. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa ja on yleisempi S- kuin N-saarella. H&R:n mukaan laajalle levinnyt ja paikallisesti yleinen, 10 000 – 50 000 paria.

Stewart Island Shag, stewartinmerimetso, *Leucocarbo chalconotus*

Yhteensä 280 lintua 2 päivänä: 28.11. Oamarun satamalaiturilla ja lähistöllä 80 yksilöä, 29.11. Taiaroa Headin pesimäkoloniassa 200 lintua. Laji esiintyy vain Uudessa-Seelannissa. H&R:n mukaan kolonioita on noin 15, joissa on 10-500 paria. Kokonaismäärä 1600-1800 paria. IOC World Bird Listin 2018 mukaan omat lajinsa: Otago Shag (*Leucocarbo chalconotus*) ja Foveaux Shag (*Leucocarbo stewarti*).

White-faced Heron, valkonaamahaikara, *Egretta novaehollandiae*

Yhteensä 175 lintua 13 päivänä, vain 25.11. eteläsaarella matkalla Kaikouraan lajia emme nähneet.

Royal Spoonbill, australiankapustahaikara, *Platalea regia*

Yhteensä 10 lintua 3 päivänä, eniten 18.11. Mirandassa 7 yksilöä. H&R:n mukaan yleistynyt Uudessa-Seelannissa viime vuosikymmeninä.

Black Swan, mustajoutsen, *Cygnus atratus*

Yhteensä 212 lintua 9 päivänä molemmilla saarilla. 1800-luvun jälkipuoliskolla istutettu sittemmin ja lisääntynyt.

Canada Goose, kanadanhanhi, *Branta canadensis*

Yhteensä 37 lintua 6 päivänä molemmilla saarilla. 1800- ja 1900-luvuilla istutettu, minkä jälkeen on vakiintunut metsästyslajiksi.

Paradise Shelduck, paratiisisorsa, *Tadorna variegata*

Yhteensä 52 yksilöä 10 päivänä. Lajin saattoi nähdä monilla kosteikoilla ja lammilla. 27.11. Lake Tekapolla pieniä poikasia. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa laajalle levinneenä ja on pääasiassa paikkalintu. Suurina parvina (jopa 1000+) sulkasadon aikaan joulukuussa perinteisillä paikoilla. H&R:n mukaan 1981 ennen metsästystä N-saarella 70 000 ja S-saarella 50 000 lintua.

Mallard, sinisorsa, *Anas platyrhynchos*

Yhteensä 275 lintua 13 päivänä, vain 25.11. eteläsaarella lajia emme nähneet. Aikanaan istutettu Euroopan ja Pohjois-Amerikan kannoista ja sittemmin vakiintunut.

Pacific Black Duck, juovanaamasorsa, *Anas superciliosa*

Vain Miranda Shorebird Centrellä 17. ja 18.11. yhteensä 25 lintua.

Grey Teal, australiansuomutavi, *Anas gracilis*

Yhteensä 115 lintua, mutta Mirandassa 17.11. ja 18.11. nähdyt 40 lintua kumpanakin päivän osin samoja. Laji pesii vain Australiassa ja Uudessa-Seelannissa.

Australasian Shoveler, australianlapasorsa, *Spatula rhynchotis*

Ainoa havainto 25.11. St Anne's Lagoonilla 1 lintu. Yleinen metsästyslaji.

New Zealand Scaup, uudenseelanninsotka, *Aythya novaeseelandiae*

Yhteensä 214 viitenä päivänä, eniten 28.11. Lake Aviemorella 150, 25.11. ja 26.11. St Anne's Lagoonilla 60 yksilöä. Laji esiintyy vain Uudessa-Seelannissa ja on laajalle levinnyt, mutta esiintyminen laikuttainen. H&R:n mukaan populaatio 20 000 lintua vuonna 1990. Talvella nähdään parvina, jopa 200+ perinteisillä sulkasatoalueilla ja talvehtimispaikoilla.

Swamp Harrier, australiansuohaukka, *Circus approximans*

Yhteensä 111 yksilöä 12 päivänä. Vain Hauraki Gulfin meripäivänä ja saarten välisenä lento-päivän lajia emme nähneet. Yleinen ja laajalle levinnyt Uudessa-Seelannissa.

New Zealand Falcon, uudenseelanninhaukka, *Falco novaeseelandiae*

19.11. emo kantoi saalista Pureora Forestin metsän laidalla ja 28.11. Mount Cook Village 2 yksilöä, toisella saalis kynsissään kaartelemassa. Laji esiintyy vain Uudessa-Seelannissa. H&R:n mukaan populaatio n. 4000 paria. Aikuiset ovat vuoden ympäri reviirillään, nuoret vaeltavat laajalti syksyllä. Suojeltu v:sta 1970 lähtien. Pesä kallionkielekkeellä tai korkealla puussa.

Pheasant, fasaani, *Phasianus colchicus*

Yhteensä 4 lintua 4 päivänä kummallakin saarella. Tuotu Uuteen-Seelantiin toistuvasti. Suositettu metsästyslaji.

Peafowl, riikinkukko, *Pavo cristatus*

Ainoa havainto 21.11. 1 yksilö. Istutettu laji, joka esiintyy puistoissa, puutarhoissa ja maaseudulla.

Brown Quail, suoviiriäinen, *Synoicus ypsilophorus*

Yhteensä 9 viiriäistä 22.11. Tiritiri Matangilla sekä niityillä että metsäpolun varrella. Laji on Uudessa-Seelannissa paikallisesti yleinen Australian tulokas, jota tuotiin 1860- ja -70-luvuilla. Nykyisin yleinen pohjoissaarella.

Takahe, takahe, *Porphyrio mantelli*

Ainoa havainto: 22.11. Tiritiri Matangin saaren eteläniemen majakan niityn reunapensastossa pari ja kaksi poikasta. Vain n. 300 yksilöä jäljellä, joista 30 % elää luonnossa vapaana. Lajin luultiin kuolleen sukupuuttoon, kunnes v. 1948 löydettiin uudelleen Fiordlandin takamailta.

Purple Swamphen, sulttaanikana, *Porphyrio porphyrio*

Yhteensä 35 lintua 8 päivänä. Laji on ollut Uudessa-Seelannissa runsas jo satojen vuosien ajan.

Australasian Coot, nokikana, *Fulica atra*

Yhteensä 95 lintua 4 päivänä, eniten 19.11. Tokoroan jokivarsialtaalla 40 ja 28.11. Lake Aviemorella 40 lintua. Laji tuli satunnaisesti Uuteen-Seelantiin 1975-1953, mutta 1960- ja -70-luvuilla alkoi yleistyä ja levinneisyys laajentua, mikä on jatkunut.

Uudenseelanninmeriharakka, South Island Pied Oystercatcher, *Haematopus finchi*

Yhteensä 381 lintua 9 päivänä. Eniten Mirandassa, jolloin 350 meriharakkaa kumpanakin päivänä. Laji on endeeminen Uudessa-Seelannissa, pesii S-saarella, mutta siirtyy pesinnän jälkeen N-saaren rannoille.

Variable Oystercatcher, nokimeriharakka, *Haematopus unicolor*

Yhteensä 88 lintua 9 päivänä. Eniten 21.11. Waipujoen suistossa 40 yksilöä. Laji esiintyy vain Uudessa-Seelannissa ja sen pesimä- ja talvehtimisalueet ovat samat. Pesimäajan ulkopuolella voi siirtyä jokisuistoille. H & R:n mukaan populaatio n. 4000 lintua. Vuoden 1940 suojelun jälkeen kanta on kasvanut nopeasti ja vuoden 1970 jälkeen kanta on kaksinkertaistunut.

Masked Lapwing, naamiohyppä, *Vanellus miles*

Yhteensä 104 lintua 12 päivänä, eniten 30.11. lähellä Lake Ellesmereä pellolla 60 yksilön parvi. Yleinen pesimälaji.

Black-winged Stilt, pitkäjalka, *Himantopus himantopus*

Yhteensä 157 lintua 3 päivänä. Eniten Mirandassa: 17.11. 70 ja 18.11. 80 yksilöä, epäilemättä suurin osa samoja kahtena eri päivänä. Lisäksi vain 21.11. Waipujoen suistossa 4 ja 29.11. Otagoniemimaalla 3 lintua. IOC World Bird Listin mukaan luokitellaan nykyisin omaksi lajiksi: *Himantopus leucocephalus* (Pied/White-headed Stilt).

Black Stilt, mustapitkäjalka, *Himantopus novaezelandiae*

Ainoa havainto 27.11. Lake Tekapon rannalla 2 lintua. Laji on äärimmäisen harvinainen esiintyen vain Uuden-Seelannin eteläsaarella parilla alueella. Vielä 1930- ja 40-luvuilla laji oli yleinen. Vuonna 2004 oli 160 lintua, 72 aikuista luonnossa ja 47 vankeudessa Twizelissä. Pesintä alkaa elokuussa, muninta syys-joulukuussa, pesii vain suurten jokien sivupuroilla sekä saarilla ja soilla. Aikanaan kanta romahti vesistöjä valjastettaessa ja soita kuivatettaessa. Vankeudessa kasvatetaan vuosittain 30 poikasta ja viedään luontoon aikuisten kasvatettavaksi.

Banded Dotterel, uudenseelannintylli, *Charadrius bicinctus*

27.11. Lake Tekapon rannalla 7 lintua, joista yksi lentopoikanen. Laji pesii vain Uudessa-Seelannissa, mutta suurin osa kannasta muuttaa talvehtimaan Australian kaakkoisrannikolle maaliskuussa ja Canterburyn linnut muuttavat eteläsaarelta helmikuussa Uuden-Seelannin Nosiin. Westlandin linnut kertyvät etupäässä Farewell Spitin. H&R:n mukaan populaatio 50 000 lintua, pääasissa S-saarella, muninta heinä-marraskuussa.

New Zealand Dotterel, uudenseelanninkurmitsa, *Charadrius obscurus*

Yhteensä 7 lintua 3 päivänä. 18.11. Mirandassa 2, 21.11. Waipujoen suistossa 4 ja 22.11. Warkworthin satamaliitteellä 1. Endeeminen Uudessa-Seelannissa, kaksi erillistä populaatiota: N-saaren N-osissa hiekkarannoilla ja jokisuilla sekä Stewartinsaaren vuorilla. Jotkin pohjoiset linnut ovat paikkalintuja ja pysyttelevät pesimäpaikoilla, muut siirtyvät lyhyen matkaa jokisuiden parveutumipaikoille. H&R:n mukaan populaatio n. 1400 lintua.

Pacific Golden Plover, siperiankurmitsa, *Pluvialis fulva*

Vain Miranda Shorebird Centrellä, jossa 17.11. 4 ja 18.11. 7 lintua lietteellä punakuirien ja isosirrien seurana. H&R:n mukaan 300-1200 lintua talvehtii Uudessa-Seelannissa.

Red Knot, isosirri, *Calidris canutus*

Vain Miranda Shorebird Centrellä, jossa 18.11. n. 2000 lintua talvehtimassa. Toiseksi runsain arktinen kahlaaja Uudessa-Seelannissa, H&R:n mukaan 45 000 – 70 000 talvehtii.

Curlew Sandpiper, kuovisirri, *Calidris ferruginea*

Ainoa havainto 18.11. Miranda Shorebird Centrellä 1 lintu Stilt Poolilla.

Red-necked Stint, rusokaulasirri, *Calidris ruficollis*

Ainoa havainto 18.11. Miranda Shorebird Centrellä 1 lintu Stilt Poolilla.

Sharp-tailed Sandpiper, suippopyrstösirri, *Calidris acuminata*

18.11. Mirandan kahlaajarannalla 4 lintua. H&R:n mukaan kesäisin Uudessa-Seelannissa talvehtii 50-200 lintua.

Wrybill, kieronokkatylli, *Anarhynchus frontalis*

Yhteensä 160 lintua 2 päivänä Miranda Shorebird Centrellä. 18.11. peräti 115 kieronokkатыlliä Mirandassa ja niistä varmaan suurin osa samoja kuin edellisenä päivänä (45). Laji pesii vain Uuden-Seelannin eteläsaarella Eteläisiltä Alpeilta alkunsa saavien purojen varsilla. Pesinnän jälkeen suurin osa linnuista lentää pohjoissaaren vuorovesirannoille. 5-10 % talvehtijoista jää pohjoiseen kesäksi. Mirandassa lajia näkee ympäri vuoden. H&R:n mukaan populaatio 4100-4200 lintua v. 2001.

Turnstone, karikukko, *Arenaria interpres*

Yhteensä 11 lintua Mirandassa 17. ja 18.11. H&R:n mukaan kolmanneksi runsain arktinen kahlaaja Uudessa-Seelannissa.

Bar-tailed Godwit, punakuiri, *Limosa lapponica*

Eniten 18.11. Miranda Shorebird Centrellä 4000 lintua. 21.11. Waipujoen suistolla 100 yksilöä. Ainakin osa aikuisista punakuireista lentää hurjan yli 11 000 km:n yhtäjaksoisen matkan Alaskan pesimäseuduiltaan Uuden-Seelannin talvehtimisalueilleen, paluulento Kiinan kautta. Runsain arktinen kahlaaja Uudessa-Seelannissa, H&R:n mukaan 85 000 – 110 000 lintua talvehtii.

Arctic Skua, merikihu, *Stercorarius parasiticus*

18.11. Mirandan edustalla 5 yksilöä ja 29.11. Taiaroa Headin edustalla 1 lintu. Uuden-Seelannin runsain kihulaji muutto- ja talvikautena.

Kelp Gull, etelänselkälökki, *Larus dominicanus*

Yhteensä 1572 lintua 11 päivänä kummallakin saarella. Suurimmat kerääntymät 28.11 ja 29.11. Yleinen pesimälaji Uudessa-Seelannissa.

Silver gull, hopealokki, *Chroicocephalus novaehollandiae*

Yhteensä 591 yksilöä 6 päivänä, Taiaroa Headilla pesimäyhdyskunta. Yleinen pesimälaji Uudessa-Seelannissa.

Black-billed Gull, uudenseelanninlokki, *Chroicocephalus bulleri*

Yhteensä 845 lokkia 8 päivänä. Esiintyy vain Uudessa-Seelannissa, pesii jokivarsilla ja järvien rannoilla, rannikolla joitakin kolonioita. H&R:n mukaan populaatio 50 000 paria.

Silver/Black-billed Gull, hopea-/uudenseelanninlokki

Yhteensä 1400 lajilleen määrittämättömäksi jäänyttä lokkia kahtena viimeisenä retkipäivänä.

Caspian Tern, räyskä, *Sterna caspia*

Yhteensä 10 lintua 3 päivänä: 18.11 Mirandassa 5, 21.11. Waipujoen suistossa 4 ja 25.11. Kaikourassa 1 lintu. Räyskä on kosmopoliitti, joka pesii myös Uudessa-Seelannissa.

White-fronted Tern, mustanokkatiira, *Sterna striata*

Yhteensä 191 tiiraa 9 päivänä, eniten Mirandassa 18.11. 100 yksilöä ja 23.11. Hauraki Gulfin ulappakareilla 50. Uuden-Seelannin runsain tiira, H&R:n mukaan 15 000 – 20 000 paria.

Black-fronted Tern, uudenseelannintiira, *Sterna albobristata*

Yhteensä 16 tiiraa kahtena päivänä: 27.11. Rangitatajoen varrella ja 28.11. Lake Tekapon rannalla 8 pesivää. Endeemi, joka esiintyy etenkin sisämaassa ja eteläsaaren itärannikolla, pesii jokien sorarannoilla. H&R:n mukaan populaatio n. 5000 lintua.

New Zealand pigeon, uudenseelanninkyyhky, *Hemiphaga novaeseelandiae*

Yhteensä 27 yksilöä 10 päivänä. Eniten 22.11. Tiritiri Matangin saarella. Metsien lisäksi tavaataan maaseudun metsiköissä, kaupunkien puistoissa ja puutarhoissa. Endeeminen eli esiintyy vain Uudessa-Seelannissa, on ekologisesti merkittävä levittäessään alkuperäisten puulajien siemeniä.

Feral Pigeon, kesykyyhky, *Columba livia*

Yhteensä 100 lintua 8 päivänä, tuontilaji, joka on nykyisin yleinen.

African Collared Dove, saharanturturikyyhky, *Streptopelia roseogrisea*

Ainoa havainto: 21.11. Whangaparoan niemen tyvellä leirintäalueella 1 lintu. Laji on aikanaan tuotu häkkilinnuksi, joita on päässyt vapauteen.

Spotted Dove, aasianturturikyyhky, *Streptopelia chinensis*

Yhteensä 5 yksilöä neljänä päivänä pohjoissaarella. Laji on päässyt leviämään häkkilinnuista.

Kaka, kaka, *Nestor meridionalis*

Yhteensä 7 yksilöä 5 päivänä. Eniten 20.11. Tounson Kauri Park 4 lintua. Suosii luonnonmetsiä ja saaria, joilla ei ole saalistajia, mutta jokunen vierailee myös puutarhoissa. H&R:n mukaan vähemmän kuin 10 000 lintua jäljellä.

Eastern Rosella, valkokurkkurosella, *Platycercus eximius*

Yhteensä 8 yksilöä 3 päivän pohjoissaarella. Kanta saanut alkunsa häkkilinnuista ja on nykyisin vakiintunut pohjoissaarella.

Red-crowned Parakeet, uudenseelanninviherkaija, *Cyanoramphus novaezelandiae*

Vain 22.11. Tiritiri Matangilla 7 yksilöä. Harvinainen, eniten Stewartinsaarella (jossa yleinen) ja Tiritiri Matangilla. Saarilla, joilta saalistajat on poistettu, laji on yleinen; pääsaarilla harvinainen nykyisin.

Yellow-crowned Parakeet, kruunuviherkaija, *Cyanoramphus auriceps*

Ainoa havainto 19.11. Pureora Forest 1 yksilö. Kaijoista runsain ja laajalevinneisin, elää luonnonmetsissä etenkin N-saaren keskiosissa ja S-saaren alpiinisilla alueilla ja Stewartinsaarella.

Shining Cuckoo, kiiltokäki, *Chrysococcyx lucidus*

Yhteensä 8 lintua, kaikki eri päivinä sekä pohjois- että eteläsaarella. Laji on laajalle levinnyt ja paikoin yleinen Uudessa-Seelannissa.

Morepork, uudenseelanninhaukkapöllö, *Ninox novaeseelandiae*

Yhteensä 6 yksilöä 3 päivänä: 20.11. Tounson Kauri Park, 22.11. Warkworthin Sanspit Holiday Park ja 26.11. Ashley Gorge Holiday Park, kaikissa kaksi huhuilijaa alkuillasta hämärän syventyessä pimeydeksi. Laajalle levinnyt ja verraten yleinen Uudessa-Seelannissa.

New Zealand Kingfisher, pyhimyskalastaja, *Todiramphus sanctus vagans*

Yhteensä 32 lintua 10 päivänä molemmilla saarilla. Laji on yleinen ja laajalle levinnyt Uudessa-Seelannissa.

Welcome Swallow, australianhaarapääsky, *Hirundo neoxena neoxena*

Yhteensä 194 lintua 14 päivänä eli laji nähtiin kaikkina päivinä. H&R:n mukaan laji on vasta viime vuosikymmeninä asuttanut Uuden-Selannin, mutta on nykyisin laajalle levinnyt ja yleinen.

Silvereye, hopearilli, *Zosterops lateralis*

Yhteensä 60 lintua 10 päivänä molemmilla saarilla. H&R:n mukaan Tasmanian alalaji asutti 1800-luvulla Uuden-Seelannin. Yleinen ja paikoin runsas Uudessa-Seelannissa.

Whitehead, *Mohoua albicilla*

Yhteensä 31 lintua kahtena päivänä. Tiritiri Matangilla 30 yksilöä 22.11. Yksi lintu löytyi 19.11. Pureora Forestin metsäreunasta. Valkopäinen muoto esiintyy vain pohjoissaarella laikuttaisesti.

Grey Warbler, uudenseelanninmaluri, *Gerygone igata*

Yhteensä 28 lintua 10 päivänä. Näiden havaintojen perusteella ei olisi kovin runsas, mutta lajin kaunis laulu kantautui kuitenkin silloin tällöin metsistä. Uudenseelanninmaluri on laajalevinneisin endeeminen laululintu Uudessa-Seelannissa.

Blackbird, mustarastas, *Turdus merula*

Yhteensä 452 lintua, nähtiin jokaisena päivänä. Noin tuhat mustarastasta tuotiin Uuteen-Selantiin 1862-75, minkä jälkeen ne levittäytyivät ja kanta vakiintui ollen nykyisin runsas.

Songthrush, laulurastas, *Turdus philomelos*

Yhteensä 147 lintua, nähtiin jokaisena päivänä. Useita satoja laulurastaita tuotiin Uuteen-Seelantiin 1862-78, minkä jälkeen laji levittäytyi ja kanta vakiintui ollen nykyisin runsas.

Dunnock, rautiainen, *Prunella modularis*

Yhteensä 25 lintua 7 päivänä, pääasiassa eteläsaarella, vain yksi pohjoissaarella. Useita satoja rautiaisia tuotiin Uuteen-Seelantiin 1867-82, minkä jälkeen laji levittäytyi ja on nykyisin paikallisesti runsas.

Skylark, kiuru, *Alauda arvensis*

Yhteensä 253 lintua muina päivinä paitsi 23.11., jolloin havainnointia vain merellä. Ainakin tuhat kiurua tuotiin Uuteen-Seelantiin 1864-75, minkä jälkeen laji levittäytyi ja on nykyisin paikoin runsas. Lajin riemukasta laulua kuului yleisesti.

New Zealand Fantail, tiaisviuhko, *Rhipidura fuliginosa*

Yhteensä 22 lintua 6 päivänä. Lajin voi periaatteessa tavata monenlaisissa paikoissa, mutta ei näyttänyt olevan erityisen runsas. Laji on pääsaarilla yksi yleisimmistä Uuden-Seelannin alkuperäisistä lajeista.

Tomtit, peukaloissieppo, *Petroica macrocephala*

Vain 2 yksilöä eri päivinä: 19.11. Pureora Forest 1/ ja 28.11. Mount Cook Villagen Kea Pointin polun varrella 1/. Metsien laji, joka välttelee viljelymaita ja urbaaneja ympäristöjä. Laji on laajalle levinnyt ja paikallisesti yleinen Uudessa-Seelannissa.

North Island Robin, pohjoissaarensieppo, *Petroica longipes*

Vain 5 lintua kahtena päivänä: 19.11. Pureora Forest 4 ja 22.11. Tiritiri Matangi 1 yksilö. Edellisessä paikassa emolla ruokaa nokassa. Laji on laajalle levinnyt ja paikallisesti yleinen.

Stitchbird, uudenseelanninmesikko, *Notiomystis cincta*

Yhteensä vain 4 lintua 22.11. Tiritiri Matangilla. Endeeminen laji Uudessa-Seelannissa, mutta sielläkin vain pohjoissaarella. Ilman saaren mesiautomaatteja, laji olisi saattanut jopa jäädä näkemättä. Laji esiintyy enää vain suojelualueilla. Toinen kahdesta mesikkolajista, joka pesii puunkoloissa.

Bellbird, makomako, *Anthornis melanura*

Yhteensä 39 yksilöä 6 päivänä. Endeeminen laji Uudessa-Seelannissa, selvästi eniten Tiritiri Matangilla, jossa 22.11. 30 yksilöä. Lajin erikoinen, tunnelmallinen kellonsoitteluäänä kantautui etenkin aamulla ja illalla.

Tui, tui, *Prothemadera novaeseelandiae*

Yhteensä 62 yksilöä 9 päivänä. Endeemisistä varpuslinnuista runsain ja esiintyi myös ihmisen muuttamilla alueilla, kuten kaupunkien puistoissa. Selvästi eniten kuitenkin Tiritiri Matangilla 22.11. 40 yksilöä. Lajilla on tärkeä ekologinen merkitys alkuperäisten puulajien siementen leviittäjänä. Lajin kaunista laulua kuului silloin tällöin.

Saddleback, tiiki, *Philesturnus carunculatus*

Vain Tiritiri Matangilla 22.11. 6 yksilöä. Endeeminen laji Uudessa-Seelannissa, esiintyy nykyisin useilla offshore-saarilla, molemmilla pääsaarilla omat alalajinsa. Laji oli aikanaan runsas, mutta ihmisen mukana tulleet maapedot hävittivät laajalti. H&R:n mukaan N-saarella n. 5000 lintua, mutta S-saarella vain 650 vuonna 1992.

House Sparrow, varpunen, *Passer domesticus*

Yhteensä 1690 lintua, nähtiin kaikkina päivinä, kottaraisen kanssa runsain vieraslaji. Yli sata varpusta tuotiin Uuteen-Seelantiin 1860-luvun lopulla. Laji levittäytyi nopeasti ja on runsas.

Chaffinch, peippo, *Fringilla coelebs*

Yhteensä 99 lintua, nähtiin kaikkina päivinä. Useita satoja peippoja vapautettiin Uudessa-Seelannissa 1862-80. Laji on levittäytynyt ja vakiintunut.

Common Redpoll, urpiainen, *Acanthis flammea*

Vain eteläsaarella 4 päivän yhteensä 33 lintua. Noin 500 urpiaista vapautettiin Uudessa-Seelannissa 1860-luvulla ja -70-luvun alkupuolella. Ne levittäytyivät ja vakiintuivat. Laji on huomattavasti runsaampi S-saarella. IOC:n World Bird Listin 2018 mukaan Lesser Redpoll on oma lajinsa: *Acanthis cabaret*.

Goldfinch, tikli, *Carduelis carduelis*

Yhteensä 243 lintua muina paitsi kahtena meripäivänä. Runsaus näiden havaintojen perusteella kiurun luokkaa. Noin 500 tikliä vapautettiin Uudessa-Seelannissa 1862-83. Ne levittäytyivät ja vakiintuivat ja laji on nykyisin runsas.

Greenfinch, viherpeippo, *Carduelis chloris*

Yhteensä 145 lintua muina paitsi Hauraki Gulfin meripäivänä. Vain sata vapautettua viherpeippoja riitti siihen, että laji vakiintui ja levittäytyi Uudessa-Seelannissa.

Yellowhammer, keltasirkku, *Emberiza citrinella*

Yhteensä 13 lintua 6 päivänä. Noin 500 keltasirkkua tuotiin ja vapautettiin Uudessa-Seelannissa 1860- ja -70-luvuilla. Laji vakiintui ja on yleinen.

Starling, kottarainen, *Sturnus vulgaris*

Yhteensä 1945 lintua muina paitsi Hauraki Gulfin meripäivänä. Paljon lentopoikueita. Varpusen kanssa runsain vieraslaji. Noin 1000 lintua tuotiin Uuteen-Seelantiin 1860-luvun alkupuolella. Laji on maan runsaimpia lintulajeja.

Common Myna, pihamaina, *Acridotheres tristis*

Yhteensä 1350 lintua vain pohjoissaarella, jossa oli yleinen tienvarsilintu. Satoja lintuja tuotiin Uuteen-Seelantiin 1870-luvulla. Laji menestyi paremmin N-saaren N-osissa.

Australian Magpie, isohuiluvaris, *Gymnorhina tibicen*

Yhteensä 154 yksilöä 12 päivänä, nähtiin tasaisesti teiden varsilla ja viljelyksillä sekä asutuksen piirissä. Yli tuhat isohuiluvarista tuotiin 1864-74 ja laji vakiintui ja levittyi Uudessa-Seelannissa. Lajin molempia alalajeja tuotiin ja ne risteytyvät. White-backed Magpie on kuitenkin vallitseva.

Delfiinit:

Short-beaked Common Dolphin, delfiini, *Delphinus delphis*

23.11. Noin 20 tuli veneen viereen Hauraki Gulfin ulko-osilla.

Dusky Dolphin, harmaakuvedelfiini, *Legenorrhynchus obscurus*

25.11. Noin 6 tuli veneen viereen hetkeksi Kaikourassa palatessamme rantaan.

Hector's Dolphin, uuden-seelannindelfiini, *Cephalorhynchus hectori*

30.11. Moerakin rantavedessä (Moeraki Boulders) 2-3 uimassa.

Delfiinit 23.11. Hauraki Gulfilla.

Kiitokset

Kiitos Timo Lahdelle, Uuden-Seelanninkävijälle, näkemyksistä; ennen matkaa vietimme mukavan kahvihetken hänen kuviensa, kokemustensa ja tarinoidensa äärellä.

Kirjallisuus

Fitter, J. 2009: New Zealand Wildlife. – Bradt Travel Guides Ltd.

Heather, B. & Robertson, H. 2005: The Field Guide to the Birds of New Zealand.

Högmänder, H., Björklund, H., Hintikka, J., Lokki, J., Södersved, J. & Velmala, W. 2018: Maailman lintulajien suomenkieliset nimet. – BirdLife Suomi. www.birdlife.fi/lintutieto/maailman-lintulajien-suomenkieliset-nimet.

Moon, L., Moon, G, Kendrick, J. & Baird, K. 2011: New Zealand Bird Calls.

Moon, G. 2011: A Photographic Guide to Birds of New Zealand.

Ombler, K. 2007: Where to Watch Birds in New Zealand.

Onley, D & Scofield, P. 2008: Albatrosses, Petrels and Shearwaters of the World. – Helm Field Guides. London.

Wrybill Birding Tours: lukuisat retkikertomukset. - <http://wrybill-tours.com/>.

<http://www.worldbirdnames.org/ioc-lists/master-list-2/> > Life List+